

การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

จรินทร์ คำมาป๋น

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

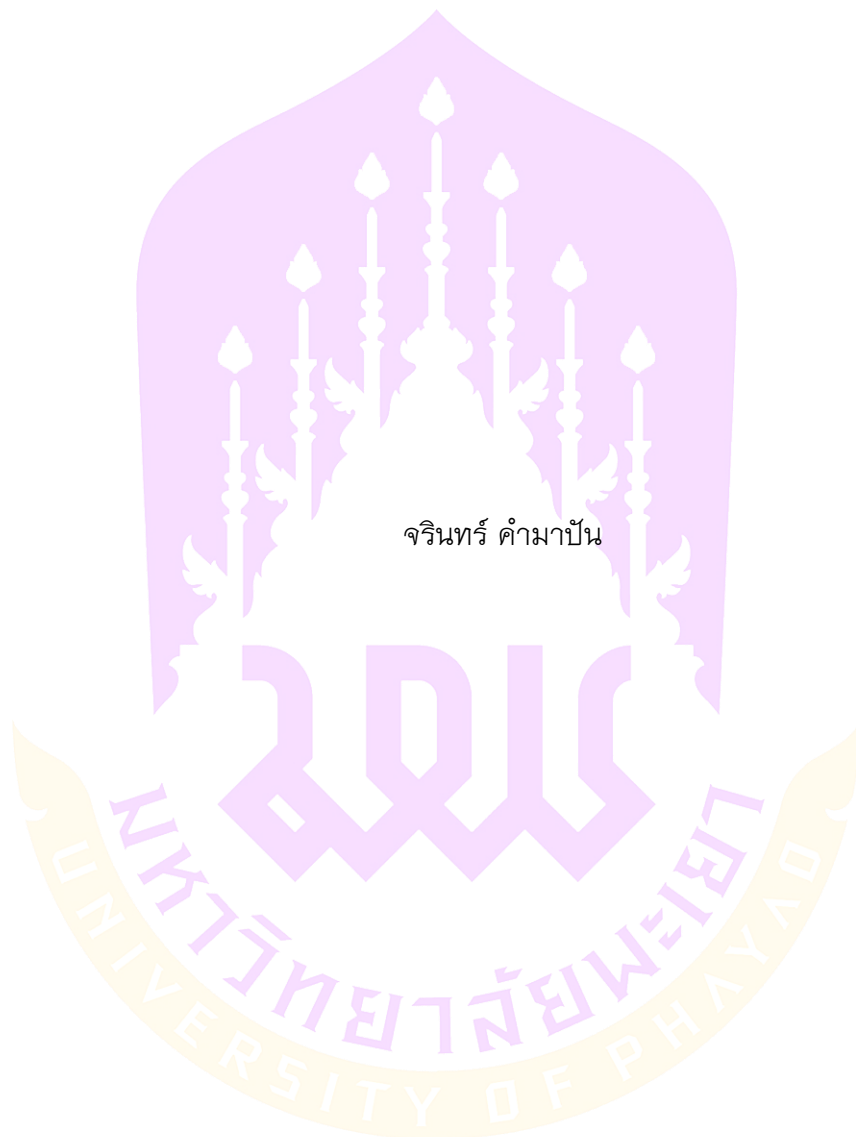
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

A STUDY OF SUFFICIENCY OF SCHOOL ADMINISTRATION IN SCHOOLS UNDER THE
OFFICE OF CHIANG RAI PRIMARY EDUCATIONAL AREA 3

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

August 2018

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ของ จรินทร์ คำมาปัน

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัก)

เรื่อง:	การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	จรินทร์ คำมาปิ่น, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2561
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รักชิต สุทธิพงษ์
คำสำคัญ	การบริหารสถานศึกษา, สถานศึกษาพอเพียง

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อสภาพสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาพอเพียงและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยแจกแจง ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

Title: A Study of Sufficiency of School Administration in Schools under the Office of Chiang Rai Primary Educational Area 3

Author: Jarin Khammapan, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2018

Advisor: Assistant Professor. Dr. Ruksit Suttipong

Keyword School Administration, Suffice education

ABSTRACT

The aims of study was to 1) To study of school administration situation on sufficiency of schools under the Office of Chiang Rai Primary Education Area 3 within the scope of driving the philosophy of sufficiency. 2) To study the opinions of administrators on the state of school administration situation on sufficiency of schools under the Office of Chiang Rai Primary Education Area 3 within the scope of driving the philosophy of sufficiency. Classified by Sufficiency Economy Experience and school size. The sample size was 102 persons. The research instruments were checklist. Data were frequency, percentage, mean, standard deviation and one-way ANOVA, at the .05 level of significance

The results showed that the sufficiency of school administration situation on sufficiency of schools under the Office of Chiang Rai Primary Education Area 3 had a high level of school management. Considering the individual aspect, it was found that there was a high level of school administration at all levels. The highest level of management was the administration level, followed by the development of learners' activities. And the personnel development of the school. The lowest level of school administration was the curriculum and instructional management.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้ สำเร็จลงได้ด้วยผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รักษิต สุทธิพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา พร้อมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

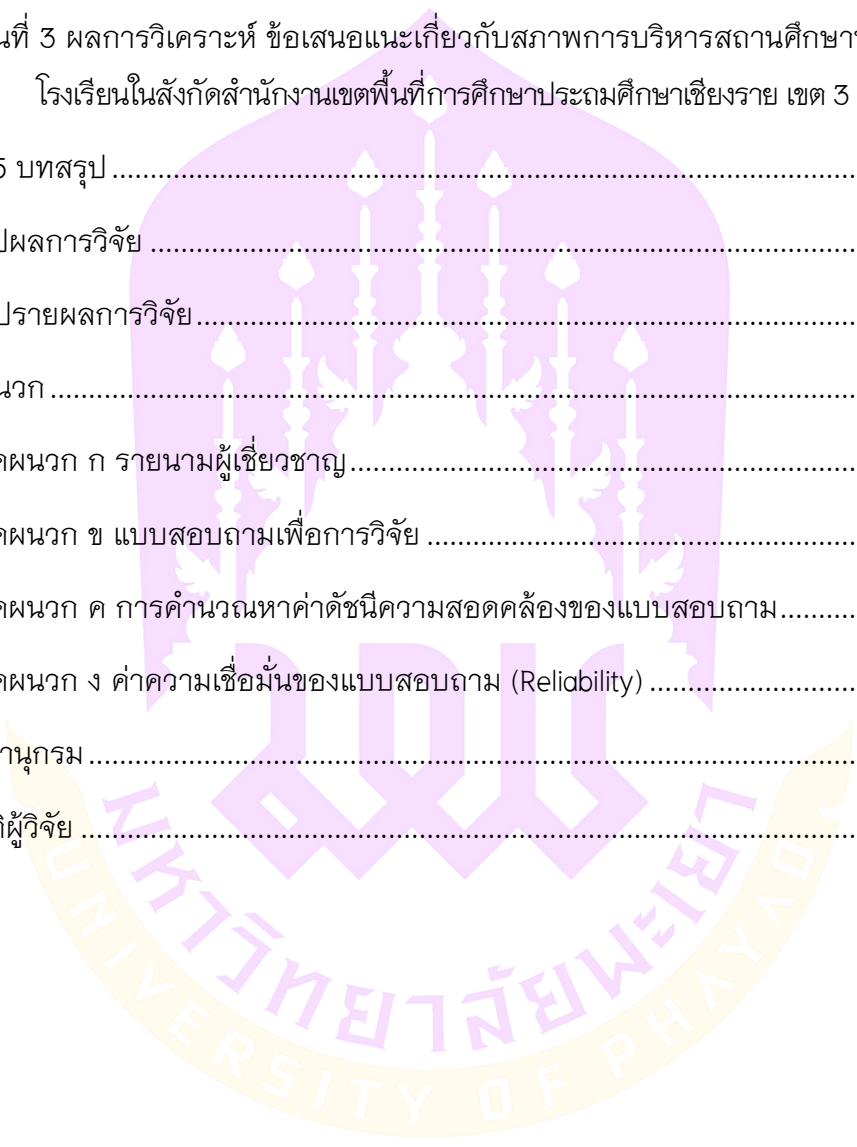
ขอขอบพระคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญ คือ นายสุทธิพร กันทาเดช ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปางห้า นายเอี่ยม บริบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าเหมือด และนางณอม เกเย็นศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษารองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออุทิศแต่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

จรินทร์ คำมาปัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	9
แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	11
การบริหารสถานศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
กรอบแนวคิดของการวิจัย	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	24
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	27
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษา พอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.....	28
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	36
บทที่ 5 บทสรุป.....	38
สรุปผลการวิจัย	38
อภิปรายผลการวิจัย.....	40
ภาคผนวก.....	48
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	49
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	50
ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	58
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)	66
บรรณานุกรม	67
ประวัติผู้วิจัย	68

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	9
แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	11
การบริหารสถานศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
กรอบแนวคิดของการวิจัย	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	27
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการ บริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.....	28
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการ บริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.....	36
5 บทสรุป.....	38
สรุปผลการวิจัย.....	38
อภิปรายผลการวิจัย	40
ข้อเสนอแนะ.....	44
บรรณานุกรม	45
ภาคผนวก.....	48
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	49
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	50
ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	58
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	66
ประวัติผู้วิจัย.....	67

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	22
2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงและขนาดโรงเรียน	27
3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษา พอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 (โดยภาพรวม).....	28
4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษา พอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	29
5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษา พอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน.....	31
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษา พอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	33
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษา พอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา.....	35

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	21
---	------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พลสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี และได้ทรงเน้นย้ำ แนวทางพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตลอดจนจนใช้ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การป้องกันให้รอดพ้นจากวิกฤต และให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555, หน้า 6-9)

ในการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพคน สถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 1) รัฐบาลจึงได้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาเป็นหลักในการกำหนดนโยบายเพื่อการ

ขับเคลื่อนนโยบายด้านเศรษฐกิจและนโยบายด้านสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1-5) โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ซึ่งทุกฝ่ายเห็นพ้องร่วมกันให้อำนาจเชิงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555, หน้า 10-11) ต่อเนื่องมาถึงฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ 1) พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ 2) ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชน 3) พัฒนาประเทศสู่ความสมดุลในทุกมิติอย่างบูรณาการและเป็นองค์รวม และ 4) ยึดวิสัยทัศน์ ปีพ.ศ. 2570 “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตยและหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึงมีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” เป็นเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 54) และฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) สำหรับใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะ 5 ปี ซึ่งเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปีสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้กำหนดหลักการไว้ดังนี้ 1) น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกมิติการพัฒนาอย่างบูรณาการบนทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี 2) ดำเนินการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้คนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความมั่นคงของชาติและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการและ 3) มุ่งเสริมสร้างกลไกการพัฒนาประเทศ ทั้งกลไกที่เป็นกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกระดับ ควบคู่กับการพัฒนาโลกในรูปแบบของคณะกรรมการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับพื้นที่ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 13-14)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนในพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอดอยหลวง ปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 150 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2559, หน้า 1) และได้เห็นความสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนปลูกฝังให้เยาวชนไทยมีความรู้ ความเข้าใจ และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต จึงได้สร้างความตระหนักแก่โรงเรียน ให้มุ่งพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้โรงเรียนเห็นความสำคัญ มีความรู้ ความเข้าใจ และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ให้โรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงาน โดยการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา กำหนด แนวทางการดำเนินงาน ทั้งทางด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและจัดการ เรียนการสอน ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ให้ครูมี การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักและนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีโรงเรียนที่น้อม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้และได้ประกาศให้เป็น สถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 จนถึง ปี พ.ศ. 2559 จำนวน 150 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2559, ออนไลน์) คิด เป็นร้อยละ 100 ของจำนวนโรงเรียนในสังกัด แต่ยังไม่มีความรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลจากผลการศึกษา มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงและขยายผลการยกระดับสถานศึกษา

พอเพียง ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อสภาพสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาพอเพียงและขนาดโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน
2. ได้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อสภาพสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาพอเพียงและขนาดโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 136 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 75 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้มา โดยการเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง และความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อสภาพสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จำแนกตามปัจจัยด้านประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16 ปีขึ้นไป และขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทั้งหมดที่จำเป็นต่อการธำรงรักษาและดำเนินการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของสถานศึกษาที่วางไว้ อันมีเป้าหมายสำคัญให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม และมีทักษะในการดำเนินชีวิตตามศักยภาพของแต่ละคน

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ตามขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเพื่อนำไปสู่ความพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยนับตั้งแต่ พ.ศ.2517 และถูกพูดถึงอย่างชัดเจนในวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2540 เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของคนไทย สังคมไทย เพื่อให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านวัฒนธรรม ถ้าใช้หลักความพอเพียงเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ก็สามารถอยู่ได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ปรับตัวและพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ โดยมี

คุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีและ
เงื่อนไขสำคัญเพื่อให้เกิดความพอเพียง ได้แก่ เงื่อนไขคุณธรรม เงื่อนไขหลักวิชา และเงื่อนไขชีวิต

การบริหารสถานศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง
การดำเนินงานจัดการศึกษาให้บรรลุตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาที่วางไว้
รวมถึงการที่ผู้บริหารสามารถปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมกิจกรรมภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียน
การสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระบบการบริหารจัดการภายใน
สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา โดยมี
นโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและ การบูรณา
การในแผนปฏิบัติงานประจำปี มีแผนงาน โครงการ กิจกรรม ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ
และด้านบริหารทั่วไป ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และติดตามการดำเนินการตาม
นโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี แผนงาน โครงการ กิจกรรม และรายงานผลให้แก่ผู้
เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
รวมถึงการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อการอยู่อย่าง
พอเพียงในสถานศึกษาและชุมชน

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การพัฒนาหรือบูรณาการ
เนื้อหาสาระของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งการ
จัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดทำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ
ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง การนิเทศ การวัดและประเมินผล
การจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การรายงานผลการประเมิน
ให้กับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดแสดง เผยแพร่ แลกเปลี่ยน
เรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหา
สาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน การปฏิบัติตน เพื่อนำไปสู่
คุณลักษณะอันพึงประสงค์และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในวิถีชีวิตประจำวัน โดยมีโครงการ

แผนงาน กิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา พัฒนาสถานศึกษาและชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรม

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาผู้บริหาร ครูและผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การเรียนการสอน และการบริหารจัดการในสถานศึกษา รวมทั้งวิถีการดำเนินชีวิต โดยมีแผนงาน โครงการ และกิจกรรม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ ดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมการพัฒนาบุคลากร รวมถึงมีการขยายผล เผยแพร่การดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 หมายถึง โรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเปิดสอนระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ยังไม่ได้รับการประเมินหรือยังไม่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง ตั้งอยู่ใน 5 อำเภอของจังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอดอยหลวง รวมทั้งสิ้น 150 โรงเรียน

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติตน และปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16 ปี ขึ้นไป

ขนาดโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่แบ่งตามจำนวนนักเรียน ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขนาดเล็ก	จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
ขนาดกลาง	จำนวนนักเรียน 121–600 คน
ขนาดใหญ่	จำนวนนักเรียน 601–1,500 คน
ขนาดใหญ่พิเศษ	จำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน

2. ได้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อสภาพสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาพอเพียงและขนาดโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารจากงานวิจัย ตำรา หนังสือ และได้นำมาเรียบเรียงเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.1 ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.3 ความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.4 แนวความคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.5 ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.6 การวิเคราะห์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา
3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดของการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหาร

สุदारัตน์ อุปปะ (2559, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลโดยอาศัยศาสตร์ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนศิลปะเทคนิคต่าง ๆ ให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมาย นโยบายและแผนที่กำหนดไว้

รัตนา หลวงกลาง (2558, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีคนร่วมงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปด้วยการตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน โดยอาศัยความร่วมมือ การเห็นความสำคัญของงาน ตลอดจนการประสานงาน

ระหว่างกันหรือเรียกได้ว่ามีปฏิริยาระหว่างกัน จากทุกคนทุกฝ่าย ด้วยการบริหารอย่างมีแบบแผนและระเบียบวิธีในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดโดยอาศัยกระบวนการ และทรัพยากรที่มีอยู่ คือ คน เงิน วัสดุ และอุปกรณ์อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

ความหมายของการบริหารการศึกษา

สุตารัตน์ อุปปะ (2559, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยการร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา อันได้แก่ ทรัพยากรที่เป็นคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี หลักสูตร โปรแกรมการศึกษา และโปรแกรมด้านกิจกรรมต่าง ๆ อีกมากมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการของหลักสูตร

รัตนา หลวงกลาง (2558, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่ เพื่อให้เยาวชนที่มารับบริการด้านการศึกษาเป็นบุคคลที่ได้รับการพัฒนา ใน 4 ด้านคือ ด้านปัญญา ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

รัตนา หลวงกลาง (2558, หน้า 21) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดบริการทางการศึกษาโดยใช้กระบวนการบริหารและทรัพยากรในการบริหาร เช่น บุคลากร นักเรียน การสอน หลักสูตร งบประมาณ สื่อการสอน เป็นต้น เพื่อที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามจุดหมายที่สถานศึกษากำหนด

หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา

สุตารัตน์ อุปปะ (2559, หน้า 20) กล่าวว่า หลักการบริหารการศึกษา ได้ดังนี้ 1) ต้องกำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจน 2) ระบุหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน การจัดวางบุคคลให้เหมาะสมกับงาน 3) เป็นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมโดยองค์คณะบุคคล 4) ความเป็นเอกภาพในการบังคับบัญชา 5) จุดศูนย์กลางอำนาจการบริหารมีอำนาจในการตัดสินใจ 6) ความริเริ่มสร้างสรรค์ 7) มีความรับผิดชอบ การตรวจสอบและประเมินตามมาตรฐานภายใน โดยหน่วยงานภายนอก

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548, หน้า 4-5) ได้กล่าวว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียรมีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ ได้น้อมนำปรัชญาพระราชทานเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนโดยได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542-2559) โดยได้กำหนด กรอบความคิด วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และนโยบาย ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555, หน้า 54-55)

1. กรอบแนวคิด

การศึกษาเป็นกลไกการพัฒนาคนให้เกิดคุณธรรมนำความรู้ สมานฉันท์ สันติวิธี มีวิถีประชาธิปไตย มีความภาคภูมิใจในความเป็นมนุษย์และความเป็นคนไทยบนพื้นฐาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักประมาณตน มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ มีทักษะในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ เกิดการสร้างสังคมภูมิปัญญา รักษาและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา การรักษาวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสร้างสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้นำไปสู่ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ คักยภาพ และความสามารถในการแข่งขัน

2. วิสัยทัศน์

พัฒนาการศึกษาให้คนไทยทุกคนมีการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสมานฉันท์ ดำรงชีวิตอย่างสันติวิธี มีวิถีประชาธิปไตย มีความภาคภูมิใจในความเป็นมนุษย์และความเป็นคนไทย บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ มีความรักในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความรู้ความสามารถด้านภาษา ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี มีทักษะการคิด วิเคราะห์ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและกลุ่มจนติดตัว ตลอดชีวิต มีจิตสาธารณะ รักการทำงาน มีความอยู่ดี มีสุข สามารถพึ่งตนเองมีทักษะการประกอบอาชีพ รู้จักรักษา และพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา มีศักยภาพทั้งการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนสังคม ประเทศชาติ โดยคำนึงถึงการดูแลรักษาวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการแข่งขันในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ได้อย่างยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อปลูกฝังและพัฒนาให้คนมีคุณธรรมนำความรู้ เป็นคนดี มีเหตุผล มีความรักในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ รู้จักประมาณ รู้จักอนุรักษ์ สร้างเสริมพัฒนาวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภูมิคุ้มกัน มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพ พร้อมเผชิญ การเปลี่ยนแปลง ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขณะเดียวกันมีความสามารถในการแข่งขันของประเทศและนำประเทศก้าวสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ได้อย่างยั่งยืน

3.2 เพื่อสร้างเสริมสังคมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สันติวิธี และมีวิถีประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

3.3 เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สันติวิธี และมีวิถีประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

4. นโยบาย

เร่งปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ ปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม สำนึกในคุณค่าของความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีความตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักรักษาและพัฒนาวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสมานฉันท์ สันติวิธี ประชาธิปไตย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดแก่ผู้เรียนทุกระดับและประเภท

5. เป้าหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการ ดังนี้ (ชวลิต จันทร์ศรี, 2550, หน้า 22-23)

5.1 สร้างกระบวนการเรียนรู้ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ

5.2 สร้างความรู้ความเข้าใจและกระแสสนับสนุนเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3 สร้างผู้นำสถานศึกษาต้นแบบเกิดการพัฒนาและสร้างคนที่มีความรู้และความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.5 การขยายผลสู่สถานศึกษาระดับองค์กรหลัก

5.6 องค์กรหลักนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในทุกมิติและขับเคลื่อนสู่หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5.7 เชิญชวนโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโดยความสมัครใจ เพื่อเป็นโรงเรียนต้นแบบ

5.8 ส่งเสริม สนับสนุนและการพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และตามลำดับความสำเร็จที่กำหนด ทั้งการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ให้เกิดการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับอย่างต่อเนื่องและหลากหลายภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน

5.9 การติดตามประเมินผลและรายงาน

5.10 นำทูลเกล้าฯร่วมเฉลิมฉลองในพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา

5.11 กำหนดนโยบายต่อเนื่องสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน

6. กลยุทธ์ในการดำเนินการไปสู่เป้าหมาย

เพื่อให้การดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 22)

6.1 ใช้แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี และปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 ปี ในวันที่ 5 ธันวาคม 2550

6.2 ให้สถานศึกษาเป็นผู้นำการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ และเป็นวิถีชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงอย่างยั่งยืน

6.3 ปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีความขยันหมั่นเพียร ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน มีระเบียบวินัย รู้จักให้แบ่งปัน รับผิดชอบ รู้รักสามัคคี และมีคารวะธรรม

6.4 ศึกษา วิจัยพัฒนา การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้

6.5 เผยแพร่แนวทางการพัฒนา การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา

7. มาตรการในการดำเนินการ

เพื่อให้การดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนด มาตรการในการดำเนินงานไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 22-23)

7.1 ให้สถานศึกษาต้นแบบ เพื่อพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา

7.2 พัฒนาหลักสูตร โดยบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ชั้นพื้นฐานทุกกลุ่มสาระรวมทั้งการศึกษานอกโรงเรียนและอาชีวศึกษา

7.3 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และผลิตสื่อต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจให้กับนักเรียน นักศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร หน่วยงาน/สถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาชีวิตขั้นพื้นฐาน

7.4 สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเผยแพร่แนวทางการดำเนินการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่ชุมชน

7.5 ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนารูปแบบการพัฒนา การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

7.6 ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนารูปแบบการพัฒนา การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำรูปแบบการพัฒนา การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริไปใช้ให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา

เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์ คือ กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำหรับเป้าหมายนั้น ในระยะที่ 1 ปี 2550 กำหนดให้สถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่า จำนวน 80 แห่ง ปี 2551-2552 พัฒนาและขยายเครือข่ายสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกจังหวัดเป็นจำนวน 800 แห่ง และระยะที่ 3 ปี 2553-2554 พัฒนาให้สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศ

ยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษามีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 23-24)

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแนวทางการขับเคลื่อน

1.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา

1.2 จัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนโดยสอดแทรกทั้งในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับ อย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อัตนุบุคคลและครอบครัว สามารถนำไปประยุกต์ใช้นำไปขยายผลสู่ครอบครัวและชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2

การพัฒนาบุคลากร แนวทางการขับเคลื่อน

2.1 อบรมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 อบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การบริหาร การจัดการ และการเรียนการสอน

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3

การขยายผลและการพัฒนาเครือข่าย แนวทางการขับเคลื่อน

3.1 ให้สถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างช่วยเหลือพัฒนาสถานศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการอย่างน้อย 1:10 แห่ง ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การบริหาร การจัดการและการเรียนการสอน

3.2 จัดให้มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริม สนับสนุน การประสานการดำเนินงานของเครือข่าย

3.3 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. ยุทธศาสตร์ที่ 4

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แนวทางการขับเคลื่อน

4.1 เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาโดยจัดทำสื่อรูปแบบต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ที่สนใจ

4.2 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ยุทธศาสตร์ที่ 5

การพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผล แนวทางการขับเคลื่อน

5.1 จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลในระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับภาคหรือระดับจังหวัดและระดับสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล

5.2 กำหนดรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล

5.3 ดำเนินการติดตามประเมินผลและรายงานผล

การบริหารสถานศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สุดารัตน์ อุปะะ (2559, หน้า 38) กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ โดยการนำทรัพยากรทางการศึกษา การดำเนินกิจกรรมภายในสถานศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัด

การศึกษา มุ่งที่จะพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่พึงงามตามที่สังคมต้องการโดยมีตัวชี้วัด คือ มีการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติงาน มีการติดตามและประเมินผล มีแผนงานบูรณาการ และปฏิบัติตามแผนงานโครงการและกิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วนำผลที่จากการประเมินมาพัฒนาแผนงานกิจกรรม การจัดงบประมาณ การติดตามและประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการจัดอาคารและสถานที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เพื่อความยั่งยืนอย่างพอเพียง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภารัตน์ อุปปะ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสถานภาพระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา กับครูผู้สอนพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน 3) เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน 4) แนวทางในทางการบริหารจัดการ สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารควรทำความเข้าใจในเรื่องการนำตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถสื่อสารกับบุคลากรให้ชัดเจนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ควรมีหลักสูตรหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา แทรกในวิชาสังคมศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา แทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรจัดอบรมพัฒนาให้กับบุคลากรทางการศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ควรสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างแท้จริง

นพรัตน์ ประกอบมิตร (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า 1) ปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) เปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) เปรียบเทียบระดับปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัตนา หลวงกลาง (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 1.1) สภาพปัจจุบันในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 1.2) ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

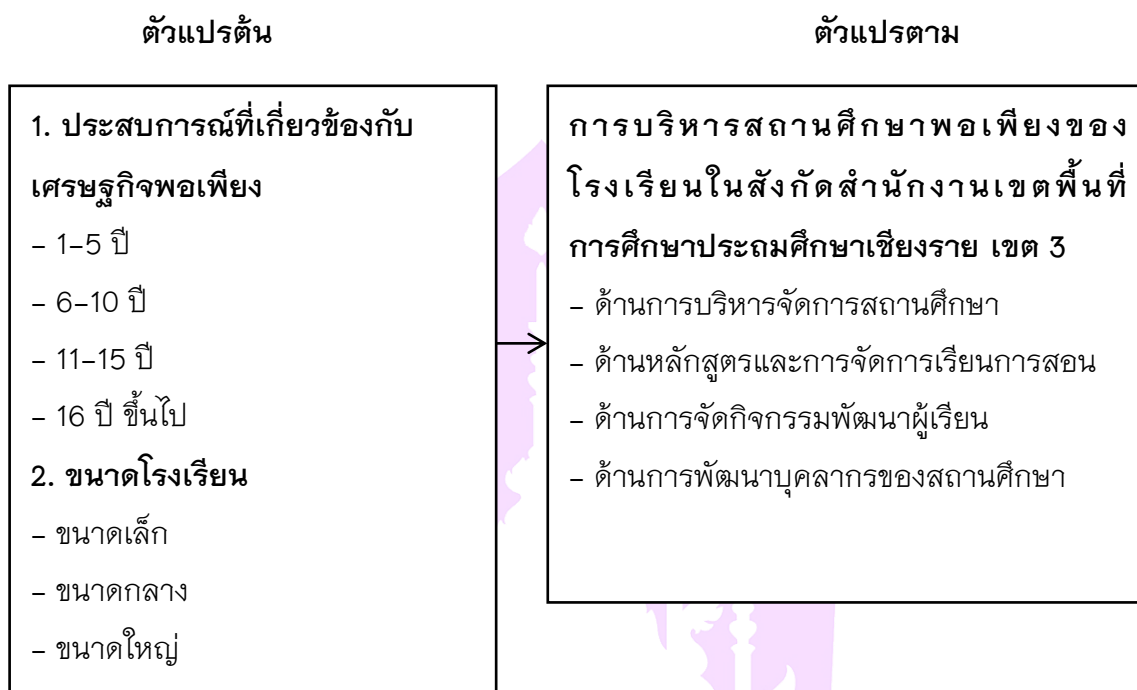
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2) ผลการศึกษาโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ได้กำหนดเป็นนโยบายในการบริหารจัดการโดยกำหนดโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่คุณธรรมเป็นโครงการพิเศษ มีการประชุมหารือและชี้แจง ความสำคัญของโครงการ กิจกรรม และมอบหมายการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ กำกับติดตามโครงการและกิจกรรมในโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งให้คณะครูนักเรียนและบุคลากรนำหลักความพอเพียง ภายใต้นโยบายการประพฤติตามหลักคุณธรรมมาใช้ในชีวิตอย่างพอเหมาะ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โรงเรียนทั้ง 3 แห่ง มีการประชุมสร้างความเข้าใจ เพื่อสร้างหลักสูตรท้องถิ่นบูรณาการแบบองค์รวม และมีการนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างชัดเจนในปัจจุบันมีการนำรายวิชาจากหลักสูตรบูรณาการมาจัดการเรียนการสอนในสาระเพิ่มเติมในรายวิชาเกษตรกรรมสหกรณ์ และมีการสอดแทรกกิจกรรม องค์ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ตามความต้องการของผู้เรียน โดยยึดหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่และความพอเพียงเคียงคู่คุณธรรม เช่น กิจกรรมปลูกเสื่อ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมงานอาชีพ และกิจกรรมอบรมจริยธรรมวันศุกร์ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู และนักเรียน ให้ความรู้และยกตัวอย่างผลดีจากการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรและนักเรียนกระตุ้นเตือน สร้างขวัญ และกำลังใจ และนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องจัดประชุมชี้แจง ส่งบุคลากรร่วมอบรม จัดหาเอกสารให้ศึกษาด้วยตนเอง บริการการศึกษาทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม 3) นำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ พบว่า แนวทางมีความเหมาะสมและความสอดคล้องในระดับมากที่สุดทั้งโดยรวมและรายด้านมีเป็นประโยชน์ทั้งโดยรวมและรายด้านในระดับมากที่สุด แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ประกอบด้วย 4 แนวทาง 1) แนวทางด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) แนวทางด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 4) แนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาซึ่งในแต่ละแนวทางจะประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) การจัดองค์การ 4) โครงการ/กิจกรรม 5) การดำเนินการ 6) ตัวชี้วัดความสำเร็จ 7) การนำแนวทางไปใช้และ 8) เงื่อนไขของความสำเร็จ

จันทร์ฉาย นวลจันทร์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนครูหัวหน้าวิชาการ และครูที่รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

เมธี อ้วนล้ำ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวังเหนือวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 พบว่า สภาพการดำเนินงานโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน วังเหนือวิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ($m = 4.13$) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($m = 4.12$) ด้านพัฒนาบุคลากร ($m = 4.06$) และด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ($m = 4.00$) ตามลำดับส่วนผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ได้ทราบแนวทางในการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 136 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 102 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้มา โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก	46	34
ขนาดกลาง	62	47
ขนาดใหญ่	28	21
รวมทั้งสิ้น	136	102

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงและขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 45) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ความคิดเห็นของผู้บริหาร ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน คือ

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้าน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข เพื่อความถูกต้อง
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านพิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และโครงสร้าง โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.50–1.00
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป
6. นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับตัวอย่างจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และความสมบูรณ์ ไปใช้เก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ออกโดยวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งไปรษณีย์ พร้อมแบบสอบถามและจดหมายตอบกลับจำหน่ายของถึงผู้วิจัยไปยังสถานศึกษา หรือเข้าพบผู้บริหารโรงเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บข้อมูล
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 4.50–5.00 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมากที่สุด
- 3.50–4.49 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก
- 2.50–3.49 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับปานกลาง
- 1.50–2.49 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับน้อย
- 1.00–1.49 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n = จำนวนตัวอย่าง

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย (Mean)

SD = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ
ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงและขนาดโรงเรียน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	88	86.30
2) หญิง	14	13.70
รวม	102	100.00
2. ประสบการณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง		
1) 1-5 ปี	31	30.40
2) 6-10 ปี	45	44.10
3) 11-15 ปี	16	15.70
4) 16-20 ปี	10	9.80
รวม	102	100.00
3. ขนาดโรงเรียน		
1) ขนาดเล็ก	34	33.30
2) ขนาดกลาง	47	46.10
3) ขนาดใหญ่	21	20.60
รวม	102	100.00

จากตาราง 2 พบว่า สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 102 คน จำแนกตามลักษณะที่ศึกษาได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 86.30 และเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ

15.70 และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่า 16 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 (โดยภาพรวม)

ข้อ	สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง	n = 102		ระดับ
		\bar{X}	SD	
1	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.21	0.77	มาก
2	ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	3.89	0.46	มาก
3	ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.13	0.44	มาก
4	ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.04	0.46	มาก
รวมเฉลี่ย		4.07	0.53	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมากทุกด้าน โดยสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารสถานศึกษา
พอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ข้อที่	สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	n = 102		ระดับ
		\bar{X}	SD	
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้อง และตระหนักถึงความสำคัญในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.07	0.51	มาก
2	โรงเรียนมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มากำหนดนโยบายของโรงเรียน และนำมาบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.25	0.52	มาก
3	โรงเรียนมีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน	4.37	0.49	มาก
4	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายของโรงเรียน และแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.05	0.41	มาก
5	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบายของโรงเรียนและแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.21	0.41	มาก
6	โรงเรียนมีแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.26	0.44	มาก
7	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.31	0.51	มาก
8	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.28	0.53	มาก
9	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.14	0.51	มาก
10	โรงเรียนมีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.20	0.58	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	n = 102		ระดับ
		\bar{X}	SD	
11	โรงเรียนมีการดำเนินการตามแผนงบประมาณของโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.25	4.46	มาก
12	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.35	0.50	มาก
13	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.25	0.46	มาก
14	โรงเรียนมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.35	0.50	มาก
15	โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.87	0.77	มาก
รวมเฉลี่ย		4.21	0.77	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุดข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.37$) และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชนและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.87$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	n = 102		ระดับ
		\bar{X}	SD	
1	โรงเรียนมีหลักสูตร และหน่วยการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้	3.82	0.45	มาก
2	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.78	0.48	มาก
3	โรงเรียนมีการศึกษา การวิเคราะห์ และวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.84	0.44	มาก
4	โรงเรียนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีคุณภาพ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทุกระดับชั้น	3.87	0.41	มาก
5	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทุกระดับชั้น	3.90	0.39	มาก
6	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้น	3.97	0.41	มาก
7	โรงเรียนมีการจัดหา การผลิต การใช้ และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.90	0.48	มาก
8	โรงเรียนมีการจัดทำ การพัฒนา และเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	3.89	0.49	มาก
9	โรงเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง	4.37	0.58	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	n = 102		ระดับ
		\bar{X}	SD	
10	โรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.86	0.51	มาก
11	โรงเรียนมีการใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.99	0.33	มาก
12	โรงเรียนมีการรายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.49	0.50	มาก
13	โรงเรียนมีการจัดแสดง การเผยแพร่ การประกวด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	3.85	0.52	มาก
รวมเฉลี่ย		3.89	0.46	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.37$) และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อที่	สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	n = 102		ระดับ
		\bar{X}	SD	
1	โรงเรียนมีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.51	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.51	มาก
3	โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เห็นผลประจักษ์	4.30	0.52	มาก
4	โรงเรียนมีการติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.28	0.52	มาก
5	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.31	0.53	มาก
6	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง	4.41	0.51	มาก
7	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.02	0.31	มาก
8	โรงเรียนมีการจัดตั้ง ชุมนุม ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.01	0.29	มาก
9	โรงเรียนมีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	0.34	มาก
10	โรงเรียนมีติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.06	0.37	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	n = 102		ระดับ
		\bar{X}	SD	
11	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.96	0.46	มาก
12	โรงเรียนมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิด จิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	0.42	มาก
13	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.02	0.39	มาก
14	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.04	0.37	มาก
15	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของ ผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.96	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย		4.13	0.44	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงาน โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง ($\bar{X} = 4.41$) และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.96$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ข้อที่	สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	n = 102		ระดับ
		\bar{X}	SD	
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.32	0.49	มาก
2	โรงเรียนมีการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่	4.08	0.33	มาก
3	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	4.09	0.32	มาก
4	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา	3.96	0.49	มาก
5	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนิน โครงการ กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.97	0.48	มาก
6	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.98	0.47	มาก
7	โรงเรียนมีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.89	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย		4.04	0.46	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.32$) และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.89$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

1. ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ควรส่งเสริมให้มีการนำผลที่ได้จากการติดตามการดำเนินการตามนโยบายของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปี ทั้งแผนงานด้านวิชาการ การบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ มาพัฒนา ปรับปรุงการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น ควรมีการสร้างสัมพันธ์ชุมชนและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มากขึ้น

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องและบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งจัดทำ พัฒนา เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ให้มากขึ้น

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ควรจัดให้มีแผนงาน โครงการ ที่ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนให้อยู่อย่างพอเพียงให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียน พร้อมทั้งนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนากิจกรรมผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้น

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ และควรติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร สร้างแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นเลิศ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษา และศึกษาปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษาให้พร้อมต่อการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน และศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อสภาพสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในขอบข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา 4 ด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาพอเพียงและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 102 คน จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 86.30 มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.10 และอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.10
2. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมากทุกด้าน โดยสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงด้านการบริหารจัดการสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ส่วนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)
3. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีสภาพการบริหาร

สถานศึกษาพอเพียง ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.37$) และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชนและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.87$)

4. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.37$) และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.78$)

5. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงาน โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง ($\bar{X} = 4.41$) และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.96$)

6. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.32$) และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียน

มีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินงานชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.89$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชนและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มากำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนและนำมาบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน และได้มีการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน การติดตามผลการดำเนินการตามนโยบาย การนำผลการติดตามมาพัฒนา มีแผนงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ แต่ยังมีความสัมพันธ์กับชุมชนและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรฉาย นวลจันทร์ (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผลลัพธ์ ภาพความสำเร็จ และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธี อ้วนล้ำ ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวังเหนือวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 35 พบว่า สภาพการดำเนินงานโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวังเหนือวิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านพัฒนาบุคลากร และด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ได้ทราบแนวทางในการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีการบริหารจัดการสถานศึกษาพอเพียง โดยโรงเรียนมีหลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ มีการจัดหา การผลิต การใช้ เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ มีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่ยังมีกรณีติดตามและประเมินผล ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร จงเพียร (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า การบริหารสถานศึกษาพอเพียงตามความคิดเห็นของบุคลากรซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารโดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและรายข้อเรื่องการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่

อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและรายชื่อเรื่องการนำผลการติดตามมาพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด

3. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีแผนงาน โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน มีกิจกรรมแนะแนว การจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชุมนุม ชมรม ที่มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมนักเรียน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา พัฒนาสถานศึกษา ชุมชน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม โดยโรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี แก้วใจดี (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก รองลงมาตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า การจัดหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผล

การศึกษาปัญหาพบว่า ครูไม่เข้าใจหลักสูตรและการสอนแบบบูรณาการ การจัดกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ตลอดจน ขาดการบันทึกและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้ง ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนที่กำหนดไว้

4. สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ในภาพรวมมีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจหน้าที่ ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิต แก่บุคลากรของสถานศึกษา มีการติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรม พัฒนาบุคลากร และนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี มีผิว (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สภาพการจัดการศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ด้านกิจกรรมผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ และระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะจากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ ความตระหนัก และสร้างความเข้มแข็งระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนา เพื่อให้ได้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่มี คุณภาพ และควรมีการจัดแสดง เผยแพร่ ประกวด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิด จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่อง และจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่นหรือหลักสูตรที่บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายตามความสนใจของนักเรียน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาควรจัดทำแผนงาน โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการประยุกต์ใช้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และหลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ควรจัดทำโครงการส่งเสริมบุคลากรของ สถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง รวมถึงมีการขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของ บุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). แนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่ศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). คู่มือการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปี 2554-2556. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.
- จันทร์ฉาย นวลจันทร์. (2557). ศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี.
- นพรัตน์ ประกอบมิตร. (2558). ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายตำบลพระเพลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นลินี มีผิว. (2556). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียานุช พิบูลสรารุช. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- เพ็ญศรี แก้วใจดี. (2555). การจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.
- เมธี ขว้นล้ำ. (2555). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวังเหนือวิทยา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

รัตนา หลวงกลาง. (2558). **แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2559). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559.** เชียงราย: กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2559). **ประเมินสถานศึกษาพอเพียง.** สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2560, จาก <https://sites.google.com/site/prameinsthansuksaphxpheyng/ray-chux-sthan-suksa-phx-pheyng-baeb-xyang>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2550-2554).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). **การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี..

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564).** กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). **กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุดารัตน์ อุปปะ. (2559). **สภาพและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

สุนทร จงเพียร. (2556). **การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นายสุทธิพร กันทาเดช ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านปางห้า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. นายเอี่ยม บริบูรณ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านป่าเหมือด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. นางถนอม เกเย็น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาศาภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การศึกษาศาภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และขนาด
ของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหาร
สถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ความคิดเห็นของผู้บริหาร ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

3. คำตอบที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ดังนั้นผลการวิจัยจึงไม่มี
ผลกระทบต่อตัวท่านแต่ประการใด

4. การเก็บรักษาข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของท่านไว้เป็นความลับและ
ผลการวิจัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวม ไม่ระบุชื่อ/ข้อมูลส่วนตัวของท่าน จึงไม่เกิดผล
กระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดียิ่ง จึง
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายจรินทร์ คำมาปัน

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. ประสบการณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1-5 ปี
 - 6-10 ปี
 - 11-15 ปี
 - 16-20 ปี
2. ขนาดของโรงเรียน
 - ขนาดเล็ก
 - ขนาดกลาง
 - ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต

3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงระดับการปฏิบัติตามความเห็นของท่านว่ามากหรือน้อยเพียงใดโดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	สภาพการบริหารจัดการ				
		5	4	3	2	1
	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา					
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้อง และตระหนักถึงความสำคัญในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2	โรงเรียนมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มากำหนดนโยบายของโรงเรียน และนำมาบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี					
3	โรงเรียนมีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน					
4	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายของโรงเรียน และแผนปฏิบัติงานประจำปี					
5	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบายของโรงเรียนและแผนปฏิบัติงานประจำปี					
6	โรงเรียนมีแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
7	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
8	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
9	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
10	โรงเรียนมีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	โรงเรียนมีการดำเนินการตามแผนงบประมาณของโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	ข้อความคำถาม	สภาพการบริหารจัดการ				
		5	4	3	2	1
12	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
13	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
14	โรงเรียนมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
15	โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน						
1	โรงเรียนมีหลักสูตร และหน่วยการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้					
2	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3	โรงเรียนมีการศึกษา การวิเคราะห์และวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4	โรงเรียนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีคุณภาพ ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทุกระดับชั้น					
5	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทุกระดับชั้น					
6	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้น					

ข้อ	ข้อความคำถาม	สภาพการบริหารจัดการ				
		5	4	3	2	1
7	โรงเรียนมีการจัดหา การผลิต การใช้ และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
8	โรงเรียนมีการจัดทำ การพัฒนา และเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน					
9	โรงเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง					
10	โรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	โรงเรียนมีการใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12	โรงเรียนมีการรายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
13	โรงเรียนมีการจัดแสดง การเผยแพร่ การประกวด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้					
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
1	โรงเรียนมีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	ข้อความคำถาม	สภาพการบริหารจัดการ				
		5	4	3	2	1
3	โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เห็นผลประจักษ์					
4	โรงเรียนมีการติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
6	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง					
7	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
8	โรงเรียนมีการจัดตั้ง ชุมนุม ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
9	โรงเรียนมีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
10	โรงเรียนมีติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12	โรงเรียนมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
13	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	ข้อความคำถาม	สภาพการบริหารจัดการ				
		5	4	3	2	1
14	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
15	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงานกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา						
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2	โรงเรียนมีการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่					
3	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ					
4	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา					
5	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนิน โครงการ กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
6	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
7	โรงเรียนมีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษา
พอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

(IOC: Index of Objective Congruence)

เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา							
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ อย่างถูกต้อง และตระหนักถึง ความสำคัญในหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	โรงเรียนมีการนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มากำหนดนโยบาย ของโรงเรียน และนำมาบูรณาการใน แผนปฏิบัติงานประจำปี	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	โรงเรียนมีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	โรงเรียนมีการติดตามผลการ ดำเนินการตามนโยบายของโรงเรียน และแผนปฏิบัติงานประจำปี	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา พัฒนา นโยบายของโรงเรียนและ แผนปฏิบัติงานประจำปี	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6	โรงเรียนมีแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริม การบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
7	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
8	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
9	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงานด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
10	โรงเรียนมีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
11	โรงเรียนมีการดำเนินการตามแผนงบประมาณของโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
12	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
13	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
14	โรงเรียนมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
15	โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน							
1	โรงเรียนมีหลักสูตร และหน่วยการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	โรงเรียนมีการศึกษา การวิเคราะห์และวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	โรงเรียนมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีคุณภาพ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทุกระดับชั้น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทุกระดับชั้น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
6	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้น	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7	โรงเรียนมีการจัดหา การผลิต การใช้ และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
8	โรงเรียนมีการจัดทำ การพัฒนา และเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
9	โรงเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
10	โรงเรียนมีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
11	โรงเรียนมีการใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
12	โรงเรียนมีการรายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
13	โรงเรียนมีการจัดแสดง การเผยแพร่ การประกวด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
1	โรงเรียนมีแผนงานแนะแนว เพื่อ สนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของ ตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้ อย่างสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ที่เห็นผลประจักษ์	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	โรงเรียนมีการติดตามผลการจัด กิจกรรมแนะแนวและระบบดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
5	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาใช้ พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวและ ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ ส่งเสริม กิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่ อย่างพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
7	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
8	โรงเรียนมีการจัดตั้ง ชุมนุ่ม ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
9	โรงเรียนมีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
10	โรงเรียนมีติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
11	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
12	โรงเรียนมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
13	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา สถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และ วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
14	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงาน กิจกรรม เพื่อ สัง ค ม แ ละ ะ สาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
15	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมา ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของ ผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา							
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ พัฒนา บุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจและตระหนักใน คุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
2	โรงเรียนมีการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติภารกิจหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
3	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากร แสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
4	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ ดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3			
5	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
6	โรงเรียนมีการนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนา การดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง
7	โรงเรียนมีการขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

RELIABILITY /VARIABLES=A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6
C7 C8 C9 C10 D1 D2 D3 D4 D5 D6 /SCALE ('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.827	36

จากการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach Coefficient) พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 หมายถึง มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

บรรณานุกรม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายจรินทร์ คำมาปัน
วัน เดือน ปี เกิด	1 ธันวาคม 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2553 ศศ.บ. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต), วิทยาลัยพลศึกษาลำปาง จังหวัดลำปาง
ที่อยู่ปัจจุบัน	92 หมู่ที่ 4 ตำบลงิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	จรินทร์ คำมาปัน (ผู้บรรยาย). (16 มิถุนายน 2561). การศึกษาสภาพ การบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. ใน การประชุมวิชาการ บัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4. (หน้า 548-558). พะเยา: อาคารเรียนรวม (PKY) มหาวิทยาลัยพะเยา.
รางวัลที่ได้รับ	-

